

Case name

Supreme Court of India vs. Narcoanalysis, Polygraph Examination, and Brain Electro-Stimulation (BEAP) Test (2010)

Case

নাৰ্কোএনালাইসিস, পলিগ্ৰাফ পৰীক্ষা, আৰু ব্ৰেইন ইলেক্ট্ৰিকিলে এক্টিভিটি মাপেং (বি. ই. এ. পি.) পৰীক্ষাৰ ফলাফলসমূহ অপৰাধমূলক বচিৰত প্ৰমাণ হিচাপে গ্ৰহণযোগ্য হোৱাৰ ওপৰত ভাৰতৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়

Brief Summary

উচ্চতম ন্যায়ালয়ে কয় যে নাৰ্কোএনালাইসিস, পলিগ্ৰাফ পৰীক্ষা, আৰু ব্ৰেইন ইলেক্ট্ৰিকিলে এক্টিভিটি মাপেং (বি. ই. এ. পি.) পৰীক্ষাৰ পৰা প্ৰাপ্ত ফলাফলসমূহ অপৰাধমূলক বচিৰত প্ৰমাণ হিচাপে গ্ৰহণ কৰাৰি নোৱাৰাৰি আদালতে নৰ্ণয় কৰছিলি যে এই পৰীক্ষাসমূহ "নিষ্ঠুৰ, অমানৱীয় আৰু অপমানজনক আচৰণ" আৰু ব্যক্তিগত স্বাধীনতাৰ অধিকাৰৰ নিশ্চয়তা দিয়া সংবিধানৰ 21 নং অনুচ্ছেদৰ উলংঘনকাৰী। আদালতে লগতে পৰ্যবেক্ষণ কৰছিলি যে এনে পৰীক্ষাৰ ফলাফলবোৰে "প্ৰমাণপত্ৰৰ চৰিত্ৰ" বহন কৰে আৰু যদি বাধ্যবাধকতাৰ জৰিয়তে প্ৰাপ্ত কৰা হয় তেন্তে ইয়াক প্ৰমাণ হিচাপে গ্ৰহণ কৰাৰি নোৱাৰাৰি।

Main Arguments

গোচৰটোত জড়িত পক্ষসমূহে উপস্থাপন কৰা মূল যুক্তিবোৰ নাৰ্কোএনালাইসিস, পলিগ্ৰাফ পৰীক্ষা, আৰু ব্ৰেইন ইলেক্ট্ৰিকিলে এক্টিভিটি মাপেং (বি. ই. এ. পি.) পৰীক্ষাৰ ফলাফলসমূহ অপৰাধমূলক বচিৰত প্ৰমাণ হিচাপে গ্ৰহণযোগ্য হোৱাৰ ওপৰত কেন্দ্ৰীভূত আছিলি। আদালতে সংবিধানৰ অনুচ্ছেদে 20 (3) ৰ অধীনত আত্ম-অপৰাধৰ বৰিদ্ধে ব্যক্তিৰ অধিকাৰ আৰু অনুচ্ছেদে 21 ৰ অধীনত গোপনীয়তাৰ অধিকাৰ বিবেচনা কৰছিলি।

Legal Precedents or Statutes Cited

আদালতে সংবিধানৰ অনুচ্ছেদে 20 (3), যি ব্যক্তিসকলক আত্ম-অপৰাধৰ পৰা সুৰক্ষা প্ৰদান কৰে, আৰু

অনুচ্ছেদে 21, যি ব্যক্তিগত স্বাধীনতাৰ অধিকাৰৰ নশ্চয়তা প্ৰদান কৰে, উল্লেখ কৰে। এই কৌশলবোৰ অনিচ্ছাকৃতভাৱে ব্যৱহাৰ কৰাটো ব্যক্তিগত স্বাধীনতাৰ অধিকাৰৰ উলংঘন বুলি নিৰ্ণয় কৰিবলৈ আদালতে "গুৰুত্বপূৰ্ণ যথাযথ প্ৰক্ৰিয়া" ৰ ধাৰণাটোৰ ওপৰত নৰ্ভৰ কৰছিল।

Quotations from the court

"বতিৰ্ভক্তি কৌশলবোৰক বস্তুগত প্ৰমাণ হিচাপে শ্ৰেণীবদ্ধ কৰি নোৱাৰি কয়িনো সেইবোৰে প্ৰমাণপত্ৰৰ চৰ্চাৰ বহন কৰে আৰু যদি সেইবোৰ বাধ্যবাধকতাৰ ব্যৱহাৰৰ জৰিয়তে প্ৰাপ্ত কৰা হয় তেন্তে সেইবোৰক প্ৰমাণত গ্ৰহণ কৰি নোৱাৰি" "এজন ব্যক্তিক এই কৌশলবোৰৰ যিকোনো এটাৰ মাজৰে পাৰ হ" বুলি বাধ্য কৰাটোৱে ব্যক্তিগত স্বাধীনতা সীমিত কৰাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰক্ৰিয়াৰ মানদণ্ড উলংঘন কৰে। আপত্তিকৰা কৌশলবোৰ বলপূৰ্বকভাৱে প্ৰয়োগ কৰা হয় নৱে নহয় সেয়া নিৰ্বিশেষে এনে উলংঘন সংঘটিত হ "ব।"

Present Court's Verdict

উচ্চতম ন্যায়ালয়ে কয় যে নাৰ্কোএনলাইসিস, পলিগ্ৰাফ পৰীক্ষা, আৰু ব্ৰেইন ইলেক্ট্ৰিকলে এক্টিভিটি মাপেং (বি.ই.এ.পি.) পৰীক্ষাৰ পৰা প্ৰাপ্ত ফলাফলবোৰক অপৰাধমূলক বচাৰত প্ৰমাণ হিচাপে গ্ৰহণ কৰি নোৱাৰি আদালতে এইটোও নিৰ্ণয় কৰছিল যে এই পৰীক্ষাসমূহৰ বাধ্যতামূলক প্ৰশাসন সংবিধানৰ 21 নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত প্ৰদান কৰা ব্যক্তিগত স্বাধীনতাৰ অধিকাৰৰ উলংঘন।

Conclusion

উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ সিদ্ধান্তই কাৰ্যকৰীভাৱে নাৰ্কোএনলাইসিস, পলিগ্ৰাফ পৰীক্ষা, আৰু ব্ৰেইন ইলেক্ট্ৰিকলে এক্টিভিটি মাপেং (বি.ই.এ.পি.) পৰীক্ষাৰ ফলাফলসমূহ অপৰাধমূলক বচাৰত প্ৰমাণ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰাত নিষিদ্ধোজ্ঞা আৰোপ কৰিছে। আদালতৰ ৰায়দানে আত্ম-দোষাৰোপ আৰু ব্যক্তিগত স্বাধীনতাৰ বৰিদ্ধে ব্যক্তিৰ অধিকাৰ সুৰক্ষিত কৰাৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে, আৰু ফৰেনচিক বিজ্ঞান আৰু প্ৰমাণ আইনৰ ক্ষেত্ৰত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ দৃষ্টান্ত স্থাপন কৰে।